

Sv. Ján Kapistránsky

Plinio de Oliveira

17. marca 2019 ✚ *Svätec týždňa* ✚ *Svätec na mare*

Narodil sa v roku 1386 v meste Capistrano, v Neapolskom kráľovstve v Taliansku. Ján vstúpil do právnickej školy v Perugii, kde sa stal slávnym právnikom a bol vymenovaný v roku 1412, vo veku 26 rokov, za správcu mesta. Vstúpil do františkánskeho kláštora v Monte, lebo bol sklamaný zo sveta. Jeho predstavený, blahoslavený Marek z Bergama podrobil jeho neskoré povolanie tvrdému testu a až potom ho prijal. Napríklad, musel prejsť mestom na oslovi, obrátený tvárou dozadu, s papierovou mitrou na hlave, na ktorej boli napísané jeho najväčšie hriechy.

S pomocou sv. Jakuba z Marches a sv. Bernardína zo Sieny prekonal všetky ťažkosti a bol vo svojom apoštoláte mimoriadne úspešný. Priatelili sa s ním a podporovali ho štyria pápeži, zreformoval svoju rehoľu, viedol krížovú výpravu a svojím mimoriadnym darom kázať hlásal evanjelium po Taliansku, Francúzsku, Nemecku, Rakúsku, Uhorsku a Poľsku.

Obrátil bezpočet pohanov, fanatických kacírov a tvrdošijných židov a priviedol stovky mladíkov k rehoľnému životu. Mal zvláštny dar ukludňovať spory. Bol menovaný za inkvizítora proti husitom a urputne s týmto bludom bojoval.

Budúci Pius II, ešte ako biskup, ho opísal ako “malého, starého, suchého, tenkého, zodratého, kosť a kožu. Vždy dobre naladený a neúnavný kázaval často aj pred dvadsiatimi či tridsiatimi tisícmi. Aj najťažšie otázky dokázal zodpovedať ku spokojnosti jednoduchých i vzdelaných.”

Po páde Konštantínopolu do mohamedánskej moci kázal krížovú výpravu proti mohamedánskym Turkom, povzbudzoval katolíkov, aby zvolali armádu aby odrazila nájazdníkov, ktorí ohrozovali kresťanstvo a víťazne napredovali severozápadne smerom do Európy. Vo veku 70 rokov ho Kalixtus II povolal a menoval poradcom, pre vojnu s Turkami.

Cestoval do Belehradu, aby povzbudil 40 tisíc katolíckych vojakov, obklúčených Mohamedom II. Šikovne obalamutil turecké stráže a prešmykol sa do mesta, kde kázal vytrvalosť v boji a dôveru vo víťazstvo. Celý kresťanský svet sa modlil za záchranu mesta. Vojaci sa pod vplyvom svätca modlili a bojovali. Ján sprevádzal vojakov v tých najkritickejších manévroch, prekvapivých útokoch a ústupoch. Hoci sa vystavoval najväčšiemu riziku, neutrpel žiadne zranenie. Bolo to predovšetkým vďaka nemu, že Belehrad bol zachránený. Toto víťazstvo zbrzdilo turecký vpád a pomohlo zachrániť Európu. Vyčerpaný bitkami, nakazil sa v poli čiernym morom. O pár mesiacov, v roku 1486, vo františkánskom kláštore Villach, v Rakúsku,

zomrel.

Komentár prof. Plinia:

Dá sa urobiť rozdelenie svätcov. Niektorí boli zakladatelia národov, iní národy organizovali. Iní zakladali rehoľné rády. A potom je tu kategória svätých, ktorí boli hradbou Domu božieho. Ich hlavným poslaním bolo bojovať, ničiť Božích nepriateľov. Mali schopnosť rozpáliť plameneň v dušiach a vyburcovať ich k boju za Boha, viesť ich do boja. V boji vedeli ako udržať odvahu dobrých a ako zasiahnúť nepriateľov. Tak bránili hradby Božieho domu. Toto je poslanie tohoto druhu svätcov a Ján Kapistránsky bol presne takýto.

Zoberme jeho povolanie: najskôr bol inkvizítor, veľký bojovník proti bludárom na doktrínálnej rovine, bojovník, ktorý mnohých obrátil. Nemyslím si, že bojovať proti kacírom a zničiť ich je negatívne poslanie, pretože kacíri sú sami negatívni a negácia negácie je pozitívum. Nikto neoznačí doktora, ktorý ničí vírusy útočiacie na ľudské telo, za zlého. Rovnaký princíp platí aj na inkvizítorov. Boli to lekári, ktorí ničili vírusy, ktoré napádali duchovné zdravie Cirkvi a kresťanského sveta.

Tiež to bol skvelý rečník, ktorý kázaval 20-30 000 poslucháčom. Text nezmieňuje jednu zaujímavosť a to spôsob akým sa vtedy kázalo takému davu. Nejestvovali budovy dosť veľké, aby pojali také množstvá ľudu, tak kazateľ hovoril vonku. Ale ak náhodou fučalo, jeho hlas sa šíril len s ťažkosťami a v niektorých častiach davu ho nebolo počuť. Preto jestvoval zvyk vytiahnuť niekde vlajku, vysoko na miesto, kde ju všetci videli. Keď sa zmenil smer vetra, vlajka zmenu označila a ľudia sa postupne presunuli na miesto, kde bolo lepšie počuť. Pohyblivé publikum. Ale vráťme sa k Jánovi.

Kázal krížovú výpravu a vykonal nutné diplomatické akcie, aby mohli katolíci zasiahnúť proti Turkom. Ale to mu nestačilo, išiel ešte ďalej. Považoval za nutné byť priamo na fronte. A hoci sám zbrane nenesil, pretože kňazovi bolo zakázané prelievať krv, bol dušou boja. Bol všade, rozdával podporu a povzbudenie. Jeho skutky zachránili Belehrad, ktorý bol v tej chvíli strategicky slabým miestom kresťanského sveta. Prerušil pochod Turkov na západ a skazil ich plán prejsť Uhorskom, Rakúskom a Talianskom a podrobiť si Rím a Svätý stolec.

Bohatý vekom i zásluhami zomrel. Jeho postava zostáva v dejinách ako veľký bojovník. A možno preto dnes nepočujeme veľa chvály na jeho adresu.

Posledná vec, ktorá si žiada komentár je spomínané spoločenstvo svätých. Bola to jedna z najkrajších vecí v dejinách. Jeden svätý, to je zriedkavá a obdivuhodná vec. Ale spoločenstvo viacerých svätých, konvívium, ktore medzi nimi občas existuje, a spôsob akým sa rozličné typy ich svätosti vzájomne ovplyvňujú a tak násobia, to je skutočne zázračné.

Sv. Ján Kapistránsky žil v povesti svätosti. Jeho predstavený bol blahoslavený Marek z Bergama. Bol žiakom sv. Bernadína Sienského a spolužiakom sv. Jakuba z Marches. Štyria svätci v malom talianskom okrese. Štyria svätci rovnakého rehoľného života v tom istom čase. Viete si predstaviť tú nadprirodzenú atmosféru, aká musela medzi nimi panovať?

Už nám ostáva len odporúčať sa do príhovoru veľkého svätého Jána Kapistránskeho.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/sv-jan-kapistransky/>